Library of Congress Gr
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LXXIII — Price 25c — Chicago, Ill. — Trečiadienis, Wednesday, January 22, 1986. — Nr 6

KOMITETAS SLA 100 M. SEIMUI RUOŠTI

KINIEČIAI PLANUOJA STATYTI PASAULYJE DIDŽIAUSIĄ UŽTVANKĄ

Ji gali atnešti Kinijai didžiausią gerbūvį, bet gali užtraukti nelaimę

PEKINAS, Kinija. — Dabartinė Kinijos vyriausybė prieš 4 metus planuoja pastatyti pačias didžiausias pasaulyje užtvankas, kurios atneštų vandenį į pačias derlingiausias Kinijos žemes ir visam kraštui atneštų didžiausią pasaulyje gerbūvį, bet vyriausybė bijo, kad tos užtvankos, jeigu nebus pakankamai stiprios, tai Kinijai atneštų didžiausią pasaulyje nelaimę. Užtvankas pralaužęs vanduo prasiveržtų į tankiausiai apgyventas Kinijos sritis ir paskandintų dešimtis milijonų žmonių.

Kinijos inžinieriai viską apskaičiavo, bet dabartinė Kinijos vyriausybė savais inžinieriais ne pasitikėjo. Ji pasikvietė amerikiečius, kad apskaičiuotų ir pasakytų, ar tokias užtvankas būtų pakankamai saugios. Kiniečiai žino, kad rusai padarė užtvankas Egipte, bet neapskaičiavo pačio svarbiausio dalyko, būtent rusiškoji užtvanka išnaikins visas Nilo deltos žuvis. Tūkstančiai egiptiečių tūkstančius metus maitinasi didelės Nilo deltos žuvimis, o rusai juos paliko be maisto. Amerikiečiai turėjo duoti ir dabar tebeduoda badaujantiems egiptiečiams maistą.

Amerikiečiai atvyko su elektroniniais apskaičiavimais ir patarė sustiprinti užtvankos sienas tose vietose, kur subėga trys didelės upės. Be to, amerikiečiai patarė kiniečiams pradėti statyti užtvankas iš kito galo. Kiniečiai norėtų užtvenkti Jangce upę, kuri teka iš rytų į vakarus. Pirmąją užtvanką kiniečiai planuoja pastatyti Čingking srityje. Kur į Jongce upę įteka Džialing ir Džiugang upės, ten padarys didelį tvenkinį, o Čongking, Jičang ir Vahan srityse pastatys dideles užtvankas, kurios pagamins pigią elektrą derlingiausiai Kinijos sričiai.

Planuojamų užtvankų pastatymas kainuos Kinijai nuo 12-kos iki 18 bilijonų dolerių. Tai nepaprastai didelė suma. Visi gyventojai turės susispausti, kol tos užtvankos bus pastatytos. Jeigu viskas gerai pavyks, tai tada kiniečiai atsikvėps, nes žinos, kad gyventojai galės atsikvėpti.

Kinijos vyriausybė neturi reikalingų dolerių. Turės susispausti ir reikalingą sumą sudaryti. Bet ji nenori, kad užsitrauktų didelę paskolą, o vėliau dar užtrauktų nelaimę. Amerikiečiai patarė pirma padaryti stiprias užtvaras iš tvenkinio paleistam vandeniui nutekėti, o vėliau statyti planuojamas užtvankas.

— Švietimo sekretorius W Bennet pasiūlė Gorbačiovui pakelti „geležinę uždangą" ir leisti jam dėstyti sovietų mokykloje ir kalbėti radijo bangomis. Jis pakvietė sovietų mokslininką Jakovlevą aiškinti sovietų sistemą Amerikos mokyklose ir atsakinėti į mokinių klausimus.

— Italijos teismas atsisakė leisti liūdyti Amerikos kalėjimuose esantiems popiežiaus nužudymo bylos liūdininkams. Jie privalo liūdyti Romos teisme.

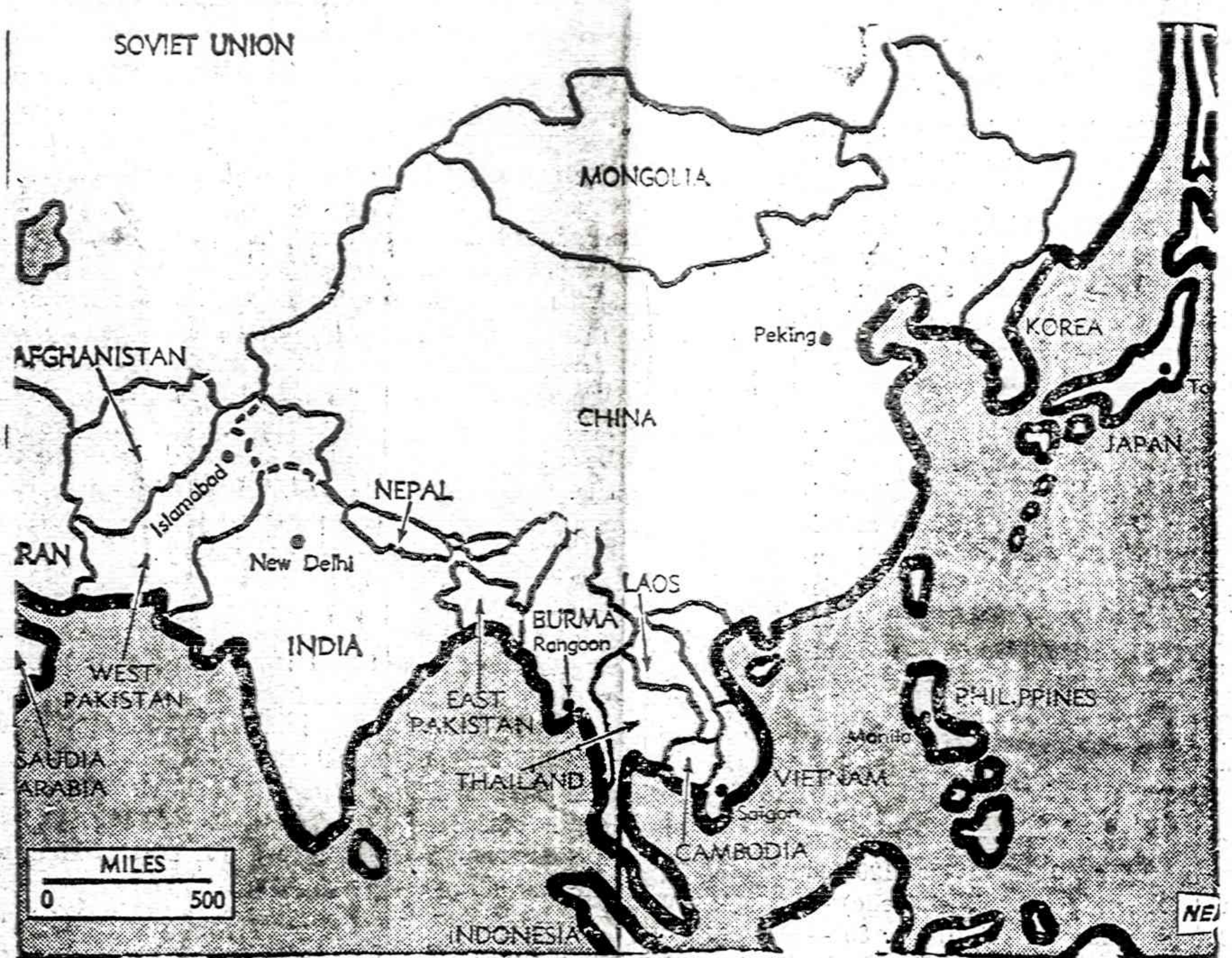

Jangce upė prasideda vakaruose ir įteka į jūrą Šanchajaus srityje. Tvenkiniai ir užtvankos kainuos iki 20 bilijonų dolerių. Jei tvenkiniai nebūtų pakankamai stiprūs, tai žūtų milijonai kiniečių.

Povilas Dargis,

SLA Pildomosios Tarybos prezidentas, vadovauja visiems SLA 100-metinio Seimo ruošimo darbams.

TUNELIS TARP DOVER IR CALAIS KAINUOS 87 BILIJONUS

Miterand ir Thatcher nutarė kasti tunelį tarp Anglijos ir Prancūzijos

LILLE, Prancūzija. — Prancūzijos prezidentas Francois Miterandas ir britų premjerė Margarita Thatcher susitiko šiaurės Prancūzijoje Lille mieste ir pasirašė sutartį kasti kanalą 130 pėdų giliau negu jūros dugnas.

Prancūzai jau seniai svajojo apie kanalą tarp Prancūzijos ir Anglijos. Napoleonas buvo pasiruošęs kasti kanalą 1802 metais, bet banlai jį sstabdė Napoleonas svajojo prakasti kanalą, įsiveržti į Angliją ir neleisti britams sumušti jo karo jėgų, kurios buvo užėmusios veik visą Europą.

Jau 1753 metais prancūzų inžinierius N. Desmaret buvo paruošęs planus kanalui kasti, bet to kanalo iškasimas būtų labai brangiai kainavęs. Napoleonas užėmė visą Europą, bet britų karo laivai Napoleonui neleido naudotis vandenimis savo divizijoms perkelti, jeigu jis būtų turėjęs laivyną, tai jam mažai būtų betrukęs pavergti visą pasaulį. Bet britai paskandino Atlante "Bismarką", o kiti laivai išlakstė po tolimiausius uostus globos ieškoti, bet jiems nepavyko. Keli vokiečių laivai įplaukė į Montvideo uostą, bet toliau plaukti jie negalėjo, britai juos būtų nuskandinę. Vokiečių karo laivų vadovybė nutarė nusiskandinti kartu su laivais, bet neleisti britams jų nuskandinti. Pralaimėjus laivynui, naciai pralaimėjo karą.

Dabar premjerė Thatcher sutiko pravesti kanalą tarp Anglijos ir Prancūzijos. Abi valstybės nutarė nevartoti kanalo pavergimo tikslams. Bet abi valstybės žino, kad šio susitarimo nė viena nesilaikys, kai turės didesnę galią. Kanalas bus kasamas tik todėl, kad premjerė Thatcher suskaldė britų konservatorių partiją. Britų karo ministeris susikirto su premjere ir atsistatydino. Premjerė manė, kad tuo reikalas pasibaigs. Ji paskyrė naują ministerį ir laukė audros pabaigos. Bet ji pasibaigė. Britų parlamento vadai dar labiau susiėdė.

Jai būtų reikėję atsistatydinti, bet ji nenorėjo. Ji nutarė kasti kanalą, skolinti bilijonus dolerių, duoti darbininkams darbo ir dar kartą laimėti rinkimus, arba lįsti į kanalą ir bėgti.

Kanalas ne platus, vos 30 mylių. Bet kanalą reikės giliai kasti. Kaip prancūzai, taip britai kanalą kelis kartus išmatavo. Kanalas bus 130 pėdų gilumoje po jūros dugnu. Tarp jūros dugno ir molio yra gana storas kalkių klodas. Kanalas turės eiti kalkių ir moliu klodu.

Per šiuos metus abi pusės pasiruoš kanalui kasti, o tikrai kasimo darbas bus pradėtas tiktai ateinančių metų pradžioje

KALENDORĖLIS

Sausio 22 d. — Vincentas, Skaistė, Vingaudas.

Saulė teka 7:11, leidžiasi 4:53.

Saulėtas, ne toks vėjuotas.

— Adlai Stevenson pritaria Hartliganui ir prašo Martin Obermaną pasitraukti iš rinkiminės kampanijos.

MIRĖ PULK. JOSEPH MANELIS

JAV pulk. Joseph Manelis, M. D., F. A. C. S., U. S. A. F., sulaukęs 50 m. staigiai mirė nuo širdies priepuolio 1986 m. sausio 18 d.

Pulk. Manelis baige Illinois universiteto medicinos mokyklą, Walter Reed medical institutą Washingtone D. C. ir Teksas sveikatos institutą. Jis buvo krūtinės specialistas ir Travis aviacijos karių ligoninej vyriausių gydytoju.

Velionis paliko žmoną Judith L. K. Manelis ir Lockporte gyvenančią motiną Faustiną Mackevičiūtė - Manelienė. Velionis yra pašarvotas Marquette Petkaus koplyčioje. Bus laidojamas sausio 23 d. Arlington National Cementery, Arlington, V. A.

INDIJOS LĖKTUVAS BUVO IŠSPROGDINTAS

NEW DEHLI, Indija.— Penki Indijos specialistai, tyrinėjo pereitais metais nuskendusio lėktuvo iškeltas dalis iš 6.700 pėdų Atlanto gilumos, priėjo išvados, kad lėktuvo apatinėje dalyje, bagažinėje buvo padėta bomba, kuri sprogo, prakirto lėktuvo sienas ir paskandino visus keleivius bei įgulą.

Praeitais metais keleivinis Boening 747 Air-Indija lėktuvas iš Indijos atskrido į Alaską, pasiekė Montrealį, o iš Montrealio skrido į Airiją, bet Cork vandenyse įvyko atominis sprogimas ir lėktuvas su visais keleiviais bei įgula nuskendo 6.700 pėdų Atlanto gilumon. Žuvo 329 keleiviai ir įgula.

Amerikiečiai surado ir ištraukė abi juodasios dėžes, kurias atidarė Indijos specialistai. Komisija vakar informavo Indijos parlamento komisiją ir spaudą. Manoma, kad bombą padėjo supykę sichai, bet neturi įrodymų.

KAZIO MAČIUKO ĮSTAIGOJE ĮVYKO ŠEŠTOSIOS SLA APSKRITIES POSĖDIS

Dalyvavo Kr. Austin, Dr. Vytautas Dargis, J. Mileriūtė, V. Kasniūnas, J. Paukštis ir kt.

CHICAGO, ILL. — Praeitą sekmadienį, sausio 19 dieną, 2-rą val. po pietų susirinko posėdžio Šeštosios apskrities valdyba. SLA Pildomosios Tarybos nariai, kuopų atstovai ir veikėjai.

Dalyvavo apskrities pirmininkas Petras Vilkelis, vicepirmininkas Charles Macke, Kristin Austin, apskrities sekretorė, 63-čios kuopos atstovas M. Gudelis, Akvilina Petrauskis, Kazio Mačiuko duktė. Pats Kazys Mačiukas, ilgametis apskrities pirmininkas, posėdyje negalėjo dalyvauti. Jis ant laiptų paslydo, nusilaužė kulšį ir guli ligoninėje. Bet Akvilina, josios vyras anūkai, priklauso SLA kuopai ir paruošė įstaigą šiam susirinkimui.

Pasitarime dalyvavo Elena Čižauskienė, Jonas Lapinskis, teodoras Blintsrubas, Vytautas Kasniūnas, Anna Jagiella, Helen Vilkelis, Alicia Macke, Eduardas Šulaitis, Laima Šulaitis ir visa eilė kitų kuopų atstovų. Iš viso dalyvavo 22 žmonės. Atvyko ir Martynas Nagys geriausias Chicagos lietuvis fotografas, kuris bus ir SLA seimo fotografas.

Susirinkusieji posėdžiavo nuo antros iki 6-tos valandos. Akvilina Petrauskienė pagamino kava, kuria buvo atvykusieji pavaišinti. Buvo užsakyta sandvičių ir pyragaičių.

Susirinkusieji pirmon eilėn aptarė SLA 100 metų seimo programos knygą. Čikagiečiams plačiai žinomas legionierius Jonas Paukštis išrinktas programinės knygai išleisti komiteto pirmininku. Be to, išrinkta į šį komitetą Viktoras Utara, Robertas Zapolis, John Lapinski, Jura Jasiūnas, Elena Sniokaitė, Vytautas Kasniūnas, Edvardas Šulaitis.

Sudarytas SLA seimo Banqueto komitetas, kuriam paruošimui vadovaus Charles Macke, Kristina Austin, Akvila Petrauskis, Josephine Miller, Anna Jagiella, Theodora Kutas.

Sudarytas komitetas seimui garsinti artėjantį šimtmetinį seimą. Amerikoje nėra nė vienos lietuvių organizacijos, kuri būtų pajėgusi išsilaikyti visą šimtą metų. Ne vien šimtmetį ištesėti, bet reikalus taip tvarkyti, kad ir pinigų dar turi. Ji gali išmokėti visas apdraudas ir dar koks milijonas dolerių l.ks. Susivienijimą norėjo pagrobti keli frontininkų dvasios katalikai, bet jiems nepavyko. Norėjo pagrobti ir maskviniai, bet ir jiems nepavyko. Jie atskilo ir sudarė savo "Susivienijimus". Tai, žinoma, jiems nepadėjo.

Šimtmetiniam seimui garsinti sudarytas komitetas, kurio pirmininku yra Vytautas Kasniūnas, o komiteto nariais yra dr. V. Dargis, M. Gudelis, John Lapinskis, Edv. Šulaitis ir Joe Kulys.

Priemimo vakaro komisija: Helen Vilkelis, Halina Dilienė, Anna Jagiella ir Elena Čižauskienė.

Jaunimo komitetą sudaro, pirmininkas John Lapinski, o nariais yra muzikas Liūtavaras Dargis, Alicio Macke, Kenneth Macke, Jimmy Petrauskas, Peter Vilkelis Jr., Robert Zapolis ir Donald D. Petkus, Larry Macke.

Transporto reikalus tvarkys Charles Macke ir Peter Vilkelis.

Meninę programos dalį tvarkys: Algirdas Bražys, Frank Zapolis, Laima Šulaitis bei kiti.

Priėmimo delegatus Xssex Inn SLA seimo metu pirmininkaus Irena Macke. Komisija bus paskelbta vėliau.

Susirinkusieji pasiskirstė pareigomis ir kiekvienas pradėjo rūpintis geriau atlikti darbą.

— Nuo Vytauto [illegible] Dolu[illegible]kėse [illegible] loterių [illegible], bet rusai ją sudegino.

— Vakar Koncurd lėktuvas minėjo 10 metų skradymo sukaktį.

— Illinois valstija neteks 40 milijonų dolerių, kai bus apkarpytas Reagano biudžetas.

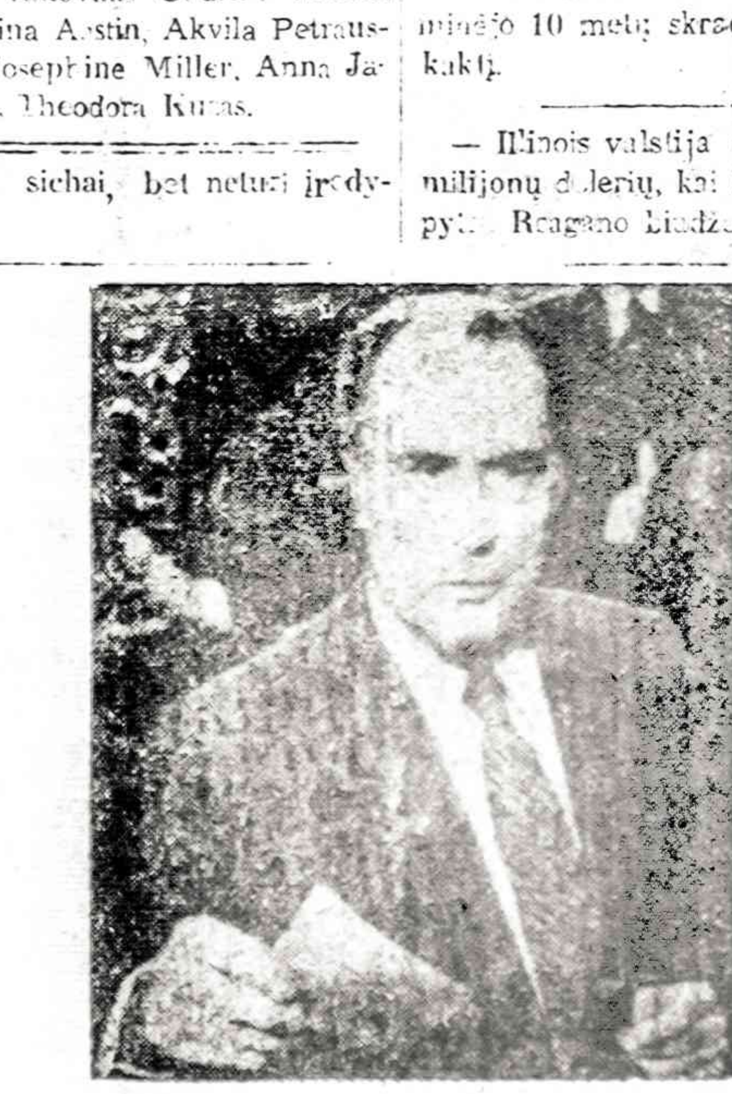

Prezidentas Miterandas ir premjerė Tatcher vakar pasirašė sutartį kasti kanalą tarp Anglijos ir Pranzūzijos.

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIMĖ

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausių mokslo žinių populiarus perteikimas

JONAS ADOMAVIČIUS, M. D.

★

KRAUJOSPŪDŽIO PAKILIMAS — STROKO PRIŠAUKIMAS (18)

Pertekliumi lūžtantieji stalai didina sklerozę, o pastaroji aukština kraujospūdį, o pastarasis greitina stroką. Mediciniška tiesa

Mažiausiai 20 milijonų amerikiečių — jų dešimtas procentas turi pakeltą kraujospūdį. Tokia liga pagausėjo iki epidemijos dydžio. Jokia kita kūno negerovė nesukelia tiek daug negerovių, nėra tiek paslaptinga ir pavojinga, nes aukštas kraujospūdis esti rišamas su daugelių ligų, įskaitant ir stroką. Yra atliktų tyrimų, kurie nurodo kraujospūdžio pavojingumą mirtiną širdžiai ir strokui.

Perteklius Negerovės Didina Sklerozę

Pagreitinta sklerozė yra vadinama Pertekliaus liga, nes ji rišasi su cholesteroliu ir gyvuliniais riebalais (saturated fat) esamais steikuose, vėžiuose, sviste, tryniuose ir kitokiame turtingųjų maiste.

Pakeltą kraujospūdį arba hypertensiją galima pavadinti Kiek vieno žmogaus liga. Daugelis iš minėtų 20 milijonų amerikiečių net nežino, kad jie turi pakeltą kraujospūdį. Dar didesnė blogybė, kad tie, kurie žino, kad turi hypertensiją, bet nesitvarko su ja nors įrodyta, kad pakeltas kraujospūdis padidina žmogaus palinkimą širdies negerumams, strokui ir inkstais susirgimui.

Pakeltas kaujospūdis nėra linkęs prie vienos ar kitos lyties, kaip kad tokį polinkį turi arterijų priskretimas. Sklerozėn kiekvieno — vyro ir moters yra lygios konstitucinės teisės. Po subrendimo jaunuoliai dažniau turi hypertensiją negu mergaitės. Tas skirtumas išsilygina pusamžio sulaukusioms. Gi, pensininkų tarpe moterys dažniau už vyrus serga hypertensija. Taip nėra rasių tarpe.

Rasiniai Hypertensijos Skirtumai

Baltieji rečiau serga pakeltu kraujospūdžiu už tamsiaodžius. Pastarieji nuo vieno iš septynių iki keturių iš dešimties negaluoja hypertensija. Jiems ji išsivysto anksčiau ir dažniau septyniolikmečiams ir yra sunkesnės formos. Mirtingumas nuo hypertensijos tamsiaodžių nuo 25 iki 44 metų amžiaus vyrų yra penkiolika kartų didesnis negu baltaodžių to paties amžiaus vyrų. Tamsiaodžių moterų nuo pakelto kraujospūdžio miršta net septyniolika kartų daugiau negu baltaodžių.

Šio krašto sveikatos įstaigos (Department of Health, Education, and Welfare) statistika nurodo, kad daugiau negu 13.500 juodųjų miršta kasmet nuo hypertensijos. Tas sudaro 58.4 mirtis iš 100.000 gyventojų, kai baltųjų miršta nuo tos ligos 27.1 iš 100.000.

Abi tos statistikos nurodo, kaip didelė sunkenybė yra tas pakeltas kraujospūdis. Dar to negana: specialistai gydą nuo hypertensijos juoduosius tvirtina, kad pastaruosius daug sunkiau yra gydyti negu baltuosius.

Daugiau Dėmesio Pakeltam Kraujospūdžiui

Kadangi taip daug žmonių turi pakeltą kraujospūdį ir Nejaučia tos ligos iš pat pradžios — reikia masiniai tikrinti žmonių kraujospūdį. Panašiai elgiantis buvo sukontroliuota džiova, polio ir tymai.

New Orleans mieste, savaitgalyje buvo patikrinta 30.000 žmonių. Trečdalis turėjo pakeltą kraujospūdį. Taigi, nauji tikrinimais suranda, kad net mažiau kaip kas dešimtas amerikietis serga hypertensija.

Kas Per Liga Yra Ta Hypertensija?

Kraujospūdį lengva aptarti. tai jėgos kiekis reikalingas raumeninei širdžiai palaikyti kraujotaka visame kūne visais kraujotakos vamzdžiais. Ta jėga matuojama specialiu aparatu. Surandamas pirmas — sistolinis ir antras — diastolinis kraujospūdis.

Kad širdis galetų varinėti — pumpuoti kraują, ji turi susitraukinėti Tas jos susitraukimas varo kraują pirmyn arterijomis. Pirmas — sistolinis kraujospūdis yra sukeliamas širdies susitraukimo. O kai širdis ir arterijos atsipalaiduoja — tada arterijose likęs kraujospūdis yra antras — diastolinis.

Vidutinio Kraujospūdžio Dydis

Vidutinis suaugusio žmogaus kraujospūdžio dydis yra 120 (milimetrų gyvsidabrio stulpelio) — tai pirmas — sistolinis ir 80 — antras — distolinis. Jis užrašomas 120/80 sakant, kad kraujospūdis yra 120 ant 80. Papraščiau tas reiškia, kad arterijose kraujospūdis savo viršūnėje neturi pakilti aukščiau negu 120 milimetrų gyvsidabrio stulpelyje (apie 4.7 colius). Tame stulpelyje gyvsidabris atsileidžiant širdžiai turi nukristi iki 80 milimetrų (apie 3.2 colius). Tas kraujospūdis yra matuojamas aparatu vadinamu Sfigmomano Metru (sphygmomanometer).

Jei kraujospūdis yra aukštesnis negu 140/90 pusamžio sulaukusiam žmogui — yra sakoma, kad jis turi pakeltą kraujospūdį, arba hypertensiją.

Atsimintina, kad kraujospūdžio bet koks pakilimas virš 140/90 nėra būtinai nenormalus. Kraujospūdis gali virš vidutinio įvairuoti dėl daugelio priežasčių, įkaitant ir įtampą. Sakysim, atėjus pas gydytoją kraujospūdis pakyla. Todėl gydytojas prašo ligonį ateiti antram pamatavimui, o vėliau dar ir trečiam — vis skirtingomis dienomis. Tik kai žmogus ganėtinai atsipalaiduoja nuo įtampos — esti surandamas tikras kraujospūdis.

Kai kurie žmonės yra taip jautrūs kraujospūdžio aparato manketo uždėjimui ant jų rankos, kad jų kraujospūdis tuojau pakyla labai aukštai. Tas toks tada kraujospūdžio pakilimas Nelaikomas liga — pakeltu kraujospūdžiu.

Pačiam Kraujospūdį Matuoti Nėra Paprastas Reikalas

Kai kurie žmonės matuojasi patys namuose savo kraujospūdį ir užsirašo jo davinius. Tas nėra taip paprasta kaip atrodo.

Sakysim, vienas valdininkas turintis pakeltą kraujospūdį labai rūpinas ta negerove. Išmokęs kaip matuoti kraujosuūdį, tam reikalui nusipirko aparatą ir stetoskopą (jo galus tai į ausis įdeda, tai prie rankos alkūnės vidinės pusės vidinio šono prideda). Kelis kartus savaitėje matuodamasis kraujospūdį ir vis radamas jį pakeltą, jis nuvyko pas gydytoją. Pastarasis pas tą vyrą rado Normalų kraujospūdį. Mat, tada pas gydytoją tas vyras buvo Nesusijaudinęs.

Nežiūrint, kad gydytojas jį nuramino, patarė nesijaudinti dėl namuose rasto pakelto kraujospūdžio. Tas vyras namuose Nenusiramino, matavosi kraujospūdį ir vėl rado jį Padidintą. Toks perdidelis reagavimas į kraujospūdžio matavimą Nereiškia, kad tas asmuo turi Pakelto kraujospūdžio Ligą.

Skirtumas Tarp Pakelto Kraujospūdžio Ir Pakelio Kraujospūdžio Ligos

Pakeltas kraujospūdis turi būti Nesumaišomas su pakelto kraujospūdžio Ligą. Mat, ne visi stoviai — ne visos priežastys, kurios sukelia pakeltą kraujospūdį yra liguisti, nenormalūs.

Kraujospūdis Normaliai pakyla žmogui stipriai fiziniai dirbant, sakysim bėgant. Taip pat jausminiai — emociniai stoviai gali padidinti kraujospūdį: čia pr. skaitoma didelis išsigandimas, nujautimas pavojaus bei neramumas.

Kartais gali būti sunku atskirti pakilusį del darbo bei jaudinimosi kraujospūdį nuo kraujospūdžio pakilimo ligos. Pas normalų žmogų jam nurimus ir pasilsėjus turėtų būti normalus kraujospūdis. Tik nenormali padėtis tada daleidžiama, kai pasilsėjusio ir atsipalaidavusio nuo įtampos kraujospūdis yra pakilęs. Už tai Niekada nereikia matuoti kraujospūdį žmogui tik kambarin įžengus. Reikia būtinai pailsėti, pasėdėti, nusiraminti, apie jaudininčius dalykus negalvoti ir nekalbėti. Tik tada kraujospūdžio matavimas bus tejingas. Šitos tiesos daugelis mūsiškių neprisilaiko. Jie eina matuotis į bankus bei kitas žmonių susigrudimo vietoves ir vos atsisėdus jiems yra matuojamas kraujospūdžis. Tokio matavimo nė vienas mūsiškis Neturėtų leisti.

Štai pavyzdys, kodėl taip elgtis nereikia. Viena menininkė matavosi kraujospūdį banke ir jai buvo jis rastas labai aukštas. Tada ji išsigandusi vėlai vakare beldžiasi pas gydytoją. Tas po jos pailsėjimo ir nusiraminimo pamatavęs jos kraujospūdį randa jį visai normalų. Tik tada ta menininkė aprimo.

Nesutvarkytas Kraujospūdžio Pakilimas Yra Nuostolingas

Pakilęs nesutvarkytas kraujospūdis sukelia daugelį liguistumų. Keletas negerumų laukia tokio žmogaus. Štai vienas jų. Širdis gali būti padidinta ir nusilpti dėl padidinto darbo, kurį sukelia hypertensija Inkstai gali būti paveikti pakilusio nesutvarkyto kraujospūdžio. Kraujagyslės, ypač arterijos gali susirgti ir toks žmogus gali susilaukti stroko.

Pakilęs kraujospūdis yra ne ik ženklas, bet ir pati liga. Padilęs pirmas — sistolinis kraujospūdis yra Sistolinė Hypertensija (systolic hypertension). Ji todėl yra skirtingos reikšmės nuo pakilusio antro — diastolinio kraujospūdžio.

Sistolinis pakilęs kraujospūdis gali būti sukeltas retų ligų: širdies ir aortos arteriosklerozės, o taip pat ir gūžio liaukos (thyroid) padidintos veiklos (thyroid overactivity) Šitos rūšies pakeltas kraujospūdis rečiau yra priežastimi stroko.

Visai kitas reikalas yra su pakeltu antru — diastoliniu kraujospūdžiu. Jo nuolatinis pakilimas yra žmogui daug pavojingesnis. Diastolinis (žemutinis skaičius) kraujospūdis yra pakilęs, jei jis yra didesnis negu, sakysim 150-90: kaip 150 100. Tas 100 nurodo diastolinio kraujospūdžio pakilimą. Jį gali sukelti daugelis skirtingų liguistumų.

Čia ir prieiname antro — diastolinio kraujospūdžio pakilimo Pavojų. Toks to kraujospūdžio pakilimas gali sukelti širdies ligą, stroką ir inkstų negalavimą. Kai nesurandama tiesioginės priežasties tokio kraujospūdžio (diastolinio) pakilimui, sakoma, kad toks pakilimas kraujospūdžio yra Nežinomos Kilmės (essential hypertension, arba primary hypertnsion, arba hypertension of unknow origin). Tie trys anglų žodžiai reiškia tą patį — jie yra sinonimai, priklausomai nuo gydytojo, kurį pavadinimą jis nori vartoti. O kai antro — diastolinio kraujospūdžio pakilimui yra žinoma priežastis — toks kraujospūdžio diastolinio pakilimas vadinasi antriniu pakeltu kraujospūdžio (secondary hypertension).

Išvada: Nebūkime tamsybėje, švieskimės savo naudai visose srityse, įskaitant ir kraujospūdžio pakilimą. Tada mes mažiau nukentėsime. Daugiau apie tai kitą kartą.

Pasiskaityti: Arthur Ancowitz, M. D. Strokes and Theyr Prevention. Ajove Book.

Bronė Lukienė (kr.), savo kūrybą skaitęs Juozas Paliutis ir Veronika Mašiotienė su kitais klausosi patarimų Alvudo pažmonyje, Lietuvio sodyboje.

Nuotrauka M. Nagio.

KILNIOS MINTYS

Kiekvienam yra būtinas trumpesnis ar ilgesnis kasdieninis susikaupimas. Toks stovis sustiprina žmogaus dvasines jėgas. Gali Kiekvienas savitai kauptis. Taip pat gali susikaupdamas pasinaudoti ir sekančiomis kun. Juozo Juozevičiaus mintimis.

Alkanas žmogus jokiais dalykais daugiau nesirūpina, kaip tik patenkinti savo alkį. Todėl mūsiškis kun. Krupavičius sakydavo: — "Pats būdamas sotus, pirmiau duok alkanam pavalgyti, o tik po to skelbk, kalbėk apie gražias idėjas".

Alkanas ir troškulio kankinamas žmogus viską yra linkęs atiduoti, kad tik numalšintų alkį ir troškulį. Už tai svarbu, kad nuo mažens žmogus imtų troksti gerio, tiesos, darbo, kitam teikiamos pagalbos. Tokio troškulio vedamas žmogus kurs sau laimę ir bus naudingas artimui. Priešingai, jei jaunimas bus ištroškęs girtauti, ištvirkauti, narkotikus vartoti, Jis visko atsisakys, net eis vogti, žudyti, kad tik savo narkomanijos troškulį patenkintų.

Svarbu visiems, ypač suaugusiems pasitenkinti nors ir mažesniu gėrio kiekiu. Mūsų nepasotinamas troškimas vis daugiau ir daugiau beveik visada eina su skriauda kam nors kitam.

Tokios šio krašto darbininkų unijos reikalauja vis didesnio ir didesnio atlyginimo privedė kraštą prie ekonominių sunkumų. Reikėtų visiems leisti dirbti nors ir kiek už menkesnį atlyginimą, negu dabar, kad vieni gauna labai daug, o kiti sėdi be darbo. Žmogus turi išmokti, nuo mažens įprasti į normalų uždarbį, į žmonišką pragyvenimą, be jokio perdėto gerybių kiekio. Tik tada ant žemės visiems žmonėms gyvenimas taps palaima ir džiaugsmas. Tokio džiaugsmo sau ir artimui linkėkime šiose šventėse ir po švenčių. Na, ir dirbkime tokios gerovės atsiekdami.

MENU: ATSKRIDOT JŪS PER SNIEGĄ

ARUI

Menu: atskridot jūs per sniegą,
Baltuėiai tartum angelai.
Švietė rožiniai skaistūs skruostai, —
Tu skundeisi, kad sušalai.

Sušildžiau tau rankas užgeltas,
Tu ant peties man užsnūdai....
Sakei, grįši, kai žydės sodai —
Tada rymosime ilgai....

Sugrįžk, Aruk, po mano langu!
Jau žydi obelis balta —
Juk tavo garbanoms priklauso
Didesnė jos žiedų dalis.

Dabar rytė saulutė nesišypso,
Neskamba dainos vyturių, —
Ateis sesutė ašarota,
Netekus brolių keturių.

Per dienas debesėliai verkia,
Jų plovė kruvinas žaizdas, —
Šalia tavęs sesutė apsta....
Atsiliepk, ar girdi raudas?....

Ir ko tyli, ko nesiskundi
To priešu — budeliu žiauriu?....
Ar dar žemelei nepakanka
Kraujo ir ašarų gailių?....

Išblyško liūdnas man veidas,
Įdubo akys man giliai,
Ir tiek naktų nebeišmiegojau,
O tu dar vis neatėjai!....

(Iš partizanų dainų)

Great American Dream Machine.

USA

America is the place that is made out of dreams. And, U.S. Savings Bonds have been helping to make happy dreams come true for years.

Now, Bonds mature in less than six years. That means your dreams can come true faster than ever before.

You can buy shares in your particular dream by joining the Payroll Savings Plan where you work, or the Bond-a-Month plan where you bank.

Before you know it, your American dream will be a reality.

Now E Bonds pay 5½% interest when held to maturity of 5 years, 10 months (4% the first year). Bonds are replaced if lost, stolen, or destroyed. When needed they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until maturity. e

Take stock in America.

Now Bonds mature in less than six years.

Lietuvio Sodybą

LIETUVOS RUSIFIKACIJA
Raidynas tapo kovos vėliava

Amsterdamo universitete Rytų Europos Institutas, daktaro M. van den Heuvelio vadovaujamo seminaro rėmuose, pakvietė I. Kaplaną padaryti pranešimą apie Lietuvos rusifikaciją.

Pranešėjas įžangai sustojo ties ypatinga Lietuvos geografine ir ...ine padėtim Sovietų užvaldytose teritorijose. Lietuva čia ...ro patį vakarinį, patį eu...jį flangą. Iš kitų Pa... krautu ji išsi kiria savo ... stabilumu, savo atsparumu rusifikacijos įtakai. Pranešėjas pabrėžė, kad dėl savitumo ...dėjo dar carinio valdymo ...s, ypatingai paaiškėjo po ...-jų metų sukilimo, Muravjovo - koriko kranjuje, paskan... Čia didelį vaidmenį suvaidino Muravjovo artimieji patarėjai, įsitikinę slavofilai. Jie tikėjosi, kad mažoji lietuvių tauta, kurios kultūrinė istorija tarp dviejų frontų: iš vienos pusės, Lietuvoje iš seno buvo stipri ir ...kinga lenkų kultūros ir kalbos įtaka. Čia svarbu, kad Lietuva kartu su Lenkija sudarė vieną galingą valstybę, kurį, tiesa, susidėjo iš dviejų atskirų organizmų, lenkų karalystės ir Lietuvos didžiosios kunigaikštystės, bet sprendžiamąją įtaka įgavo lenkų gaivalas, kurio rankose buvo ne tik valstybės aparato vadovaujamoji viršūnė, bet ir Bažnyčia. Tai ir sugundė carinę valdžią išnaikinti lietuviškumą ir padaryti Lietuvą grynai rusiška, Rusijos galybės neatidalomu elementu.

Muravjovas ir jo bendradarbiai ir talkininkai ypatingai ėmėsi rusinti lietuvius, kai jų buvo sugalvota ir Peterburgo valdžios palaiminta pirmon eilėn išnaikinti net lietuviškąjį raidyną, pakeisti jį vadinamąja „kyrilica". Tuo pačiu laiku norėta iš šaknų išrauti tradicinį lietuvišką lotynišką raidyną, o lygiagrečiai paspartinti Lietuvos, arba kaip įprato sakyti, Šiaurės Vakarų krašto pravoslavinimą. Tai buvo labai nuosekliai varoma. Pirmasis Muravjovo konsultantas ir padėjėjas buvo K. P. Kornilovas, pasidarės Vilniaus mokslo apygardos kuratoriumi. Jo knyga "Rusiškas reikalas Šiaurės Vakarų krašte" sudarė pagrindą, pats Kornilovas ėmėsi rusiškų mokyklų ir bibliotekų tinklo organizacijos. Labai autoritetingu muravjoviečių "manifestu" tapo Aleksandro Hilferdingo knyga "Lietuva ir Žemaitija" (Zmudj). Jau 1864-ais metais išėjo kyrilicos pagrindu "Abėcėle žemaitiškai - lietuviška". Po to iš visų tu sukirilintu knygelių buvo išleista apie 50, daugiausia religinio turinio. 1864-tųjų metų vasarą Muravjovas oficialiai uždraudė lotinišką raidyną lietuviškoms publikacijoms, 1864 metais atitinkamą aplinkraštį išleido jau koriko įpėdinis Von Kaufmann, o 1865-tais metais jau visai rusų imperijai tai atitinkamai padarė įstatymu imperijos vidaus reikalų ministras P. Valujevas.

Atkreipkime dėmesį į tai, kad vadovaujantį vaidmenį paėmė vokiškieji baronai, gynę rusinimą ir pravoslavinimą.

Bet lietuviai, nors ir stokodami inteligentijos ir organizacijos, nepasidavė Peterburgo kėslams ir prasidėjo "keturiasdešimties metų karas".

Pranešėjas sustojo prie nuostabiai išsiplėtusios knygnešių armijos, sudarytos iš paprastų kaimiečių, bet palaipsniui nugalėjusią visus caro valdžios barjerus. Pranešėjas pirmiausiai sustojo ties nepaprasta asmenybe, kuri nulėmė tautinį atgimimą — prie vyskupo Motiejaus Valančiaus. Valstiečių sūnus, prasimušęs į mokslus tik per pakeistą gimimo metriką, kaip tariama bajoras su sulenkinta pavardę, jis mokėjo padaryti įspūdžio net to kiems asmenims kaip caras Nikalojus Pirmasis. Jis buvo pirmas valstietis vyskupi poste ir mokėjo per 25-rius metus vadovauti ne tik Žemaitijai, bet ir visai Lietuvai. Pranešėjas minėjo Valančiaus plačius ir dinamiškus gabumus, sustojo ir prie didžiojo Lietuvos sūnaus sudarytu blaivybės judėjimu, apėmusiu apie milioną tikinčiųjų. Bet, žinoma, ypatingai svarbi buvo vyskupo Motiejaus veikla kovoje už lietuviškąją kultūrą, už sukūrimą net ir lietuviškos literatūros, nes vyskupas buvo ne tik ganytoju, o ir nepaprastu rašytoju, kurio kūriniai ir dabar nenustoja savo vietos lietuvių raštijos istorijoje.

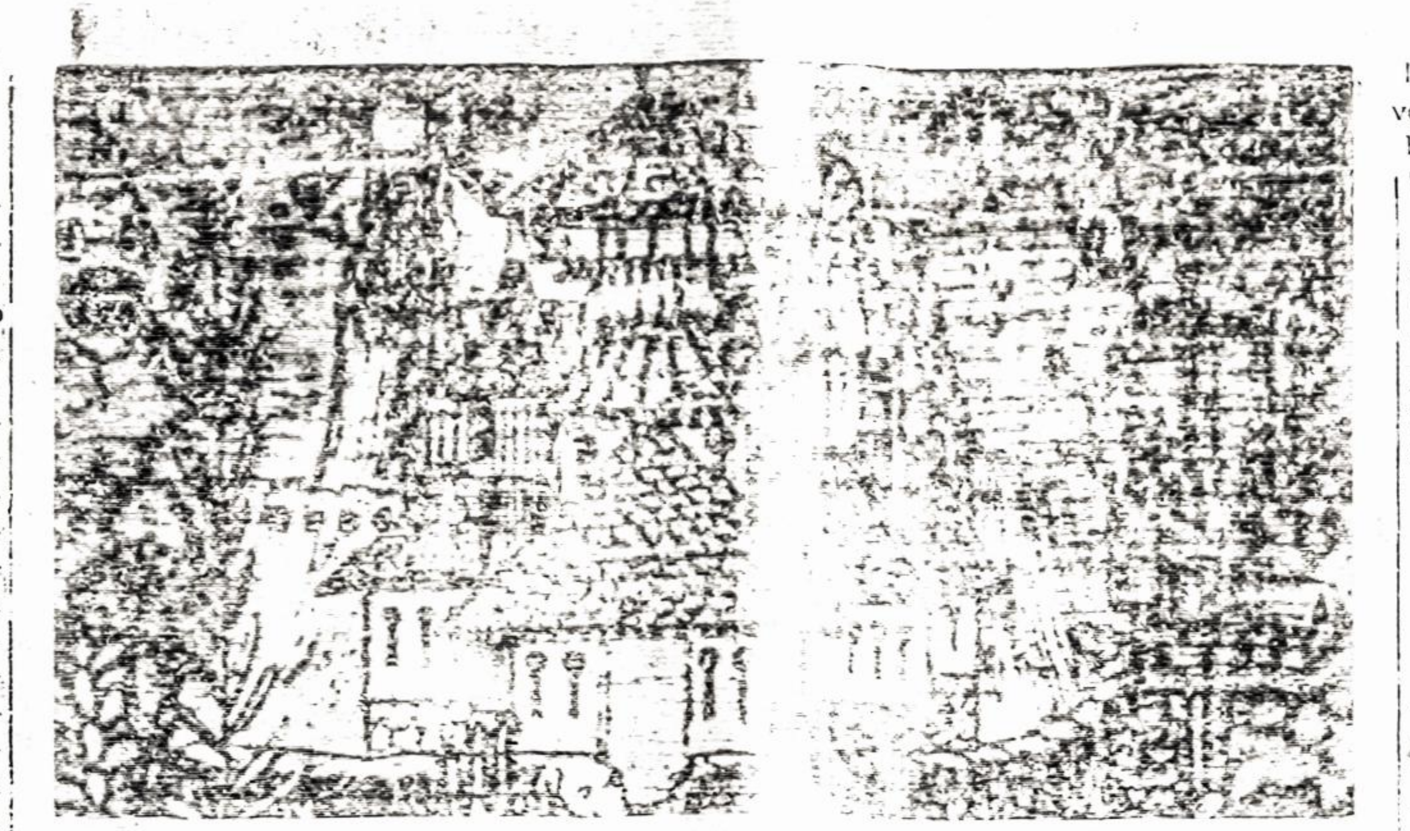

M. K. Čiurlionio dekoracijos eskizas ... operai Jūratė

Pranešėjas parodė olandų studentams pirmojo lietuvių pogrindžio žurnalo "Aušra" fotokopijas ir dabartinės lietuviškos savilaidos pavyzdžius, net to paties pavadinimo žurnalo "Aušra"

Pranešime pabrėžtas tas neabejotinas ryšys tarp pirmųjų lietuviškos savilaidos leidinių ir dabartini — pagal turinį ir pagal reikšmę tautinėje kovoje.

Pranešėjas ta proga analizavo Vilniuje išleistą "Lietuvos TSR istoriją nuo seniausių laikų" Pabrėžė, kad toje istorijoje perdėm ryškus skirtumas tarp suklastotų faktų ir tikros istorijos. Pranešėjas kalbėjo apie "partistorikus", kurie daugiausia susidarė iš mažai raštingų "politrukų". kartojančių jiems įteiktų trafaratų, nepaisant nei logikos, nei literatūrinės kalbos dėsnio, nes toje "istorijoje nuo seniausiųjų laikų" naudojama tokia nuskurdinta ir biauri kalba, kurios negalima net rusiška pavadinti. Pranešėjas pabrėžė, kaip sumindomi nesugriaunami faktai, kad ir su tuo pačiu Valančium, apie kurį niekur nepaminėta, kad jis buvo katalikų vyskupu. Tas pats įvyko pas "partistorikus" su kitu vyskupu — Antanu Baranausku, talentingiausiu poetu, apie kurį taip pat nepanorėta paminėti jo bažnytines pareigas.

Analizuojamoje "Istorijoje nuo seniausių laikų" net ir spaudos draudimo aprašyme vengiama naudoti terminą "kirylica", kurį "partistorikai" lyg ir gėdindamiesi mėgina vadinti "graždanski šrift".

Pranešėjas apžvelgė dabartinę savilaidą, iškėlė jos ryšius su nenustojančia pavergtosios lietuvių tautos kova ir net su nuostabaus lietuvių tautos pasipriešinimo aštuonmečiu — 1944-1952 metai. Olandiškoji auditorija išklausė pranešimą su dideliu susidomėjimu. Buvo daug klausimų, studentai domėjosi paties pranešėjo gyvenimo keliais karo metu.

Moderavo pranešimą vienas didžiausių Olandijoje Pabaltijo reikalų žinovas daktaras M. van den Heuvel. Už poros mėnesių turi išeiti M. van den Heuvelio knyga apie Pabaltijį.

Eur. Lietuvis

PARDUOS JEFFERSONO, MADISONO PAVEIKSLUS

NEW YORK, N. Y. — Ateinančią savaitę sausio 23 dieną iš varžytynių bus parduodami istoriniai Washingtono. Jeffersono, Madisono, Adams, John Jey ir kiti istoriniai paveikslai. Tie paveikslai išstovėję John Jey įpėdinių namuose beveik ištisus du šimtmečius, o ainiai juos parduos iš vražytinių ir pasidalins pinigus.

Įdomu kad tie paveikslai galėjo išstovėti beveik 200 metų pas amerikiečių farmerių šeimas. Niekas jų nepavogė, niekas jų nesugadino, o dabar John Jey ainiai rengiasi juos parduoti ir pasidalyti gaunamas sumas. Nei Anglijoje, nei Prancūzijoje ir net nei Vokietijoje tie paveikslai būtų galėję išsilaikyti gyvenamuose namuose, karidoriuose, pereinamuose koriduriuose nepaliesti. Juos būtų sugadinę, suraižę, pavogę ir pardavę. Tuo tarpu Amerikoje jie buvo išsaugoti, o dabar bus parduoti.

John Jay buvo paprastas Amerikos farmerio sūnus, bet jis buvo labai susidomėjęs tokios Amerikos įsteigimo, kurios dar nebuvo pasaulyje. Jis labai gerai žinojo apie buvusius karus Europoje, kitaip tikinčiųjų ir galvojančiųjų persekiojimas. John Jey įsitraukė, kaip Franklinas į grupę amerikiečių, dėjusių pagrindus naujai valstybei.

John Jey įsitraukė į valstybės kurimą, bet tuo pačiu metu metėsi. Taip jam patarė įtakingesni valstybės kūrėjai. Kada jis suaugo, tai buvo paskirtas JAV ambasadorium Londone. Jis turėjo progos susipažinti su Anglijos menininkais. Tuo metuJohn Jey piešė Gilbert Stuart. Jis nupiešė ambasadoriaus John Jey paveikslą, kuris šiandien vertinamas $250.000.

Šiuo atveju svarbiausia, kad John Jey pamėgo meną. Jis įtikino visą eilę vyrų leisti specialistam juos prieiti.

John Jey įtikino menininką John Trumbull, Gilbertą Stuart, Ezra Amer ir kitus nupiešti George Washingtono, John Adams, Thomas Jefferson, James Madison, John Jey ir kitų.

Tie paveikslai buvo perkelti į John Jey sodybą, kur dienas baigė ir pats ambasadorius. Paminklai ir kita istorinė medžiaga buvo palikta John Jey vaikams. Dabartiniu metu yra 16 minėto palikimo savininkų.

Peveikslus reikia prižiūrėti, valyti. Visa tai kainuoja pinigo. Dabartinis jų savininkas yra William Isern, John Jey ainis. Jis planuoja juos parduoti ir tvarkingai viską paskirstyti savininkams.

St. Kuršaitis

RAŠINIŲ KONKURSAS

Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga skelbia rašinių konkursą jaunimui. Temos — 1. Kaip vertinti tautybę išeivijoje, ir 2. Tautiniai Heroiai ir jų itaka lietuvybėje.

Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga kviečia ir skatina visą lietuvišką jaunimą, iki 35 metų amžiaus, dalyvauti konkurse. Tema turi būti bent penkių mašinėle spausdintų puslapių. Lituanistinių mokyklų mokytojai, bei įvairių organizacijų vadovai yra prašomi paskatinti jaunimą rašyti ankščiau minėtom tautinėm temom.

Konkurse dalyvaujantiems bus skiriamos dvi premijos už geriausius rašinius — 1 premija — $500.00. 2. premija — $250.00.

Premijų paskirstymui, jury komisija bus sudaryta ir paskelbta vėliau.

Konkurso rašiniai turi būti prisiųsti iki vasario mėn. 15 d. 1986 m. (pašto antspaudas) sekančiu adresu: Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga, % Vida Jonušienė. 12500 Pawnee Rd., Palos Park, Ill. 60464.

GINKLAS PRIEŠ VABZDŽIUS

Vabzdžiai perneša daug į užrečiamųjų ligų —maliariją, geltonąją karštinę, filariozę.

Norint sunaikinti neapskaičiuojamus vabzdžių būrius, buvo pradėti vartoti cheminiai pesticidai, bet jų efektyvumas vis mažėjo: vabzdžiai pripradamo prie chemikalų.

Šiuo metu daugybė mokslininkų ieško metodų, kaip kovoti su kenksmingais vabzdžiais. Jų tarpe naudojamas ir toks metodas: auginamos specialios žuvytės, kurios ėda moskitų lervas. Sutugę moskitai užkrečiami virusais ir parazitiniais grybeliais, kurie naikina tik moskitus, bet nepavojingi kitiems gyvūnams bei žmogui.

Tarptautinė sveikatos organizacija neseniai įkūrė specialią mokslininkų grupę, kuri sudaro vabzdžių paplitimo Žemės rutulyje žemėlapį, seka, kaip vabzdžiai migruoja ir dauginasi. Šiame žemėlapyje yra visi vandens baseinai, kuriuose yra virusų.

Pateisino

Gatvės jūdėjimo tvarkytojas sustabdo automašiną ir kreipiasi į vairuotoją:

— Ar išprotėjote! Važiuojate prieš "srovę" 100 mylių per valandą greičiu, tik ką pralėkėte raudoną šviesą... Tas jums veltui nepraeis ir siekia savo užrašų knygelės "receptui" rašyti.

O. — prataria šalia vairuotojo sėdėjusi dama, — šį kartą patys apsijuoksit... — Argi nepastebite, kad jis visai girtas? — ir todėl reikia jam atleisti...

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

LITERATŪRA. Lietuvių literatūros, meno ir mokslo ... m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstą, Vinco ...as, Igno Šlapelio, Vinco Mačiūno, P. Joniko, V. Stankevičiaus, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir ... straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ... Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varno ... paveikslais. 583 psl. knyga kainuoja tik $3.

DAINŲ ŠVENTĖS LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir ... pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems, gėrintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis ... užkulisiais. Studija yra 151 psl., kainuoja $2.

VIENO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūko aprašymas Juozo Adomaičio — Dėdės Šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslį to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta akiraneliais. Ta 203 puslapių knyga parduodama tik už $2.

LIETUVIŠKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamalausko ... parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ... apskričių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinys iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vietovardžių pavadinimai ir jų vertimai į vokiečių kalbą. Lanksčioje 325 psl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. Kaina $4.

KĄ LAUMĖS LĖMĖ, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas nepr. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 254 puslapius, kainuoja tik $3.

JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ... Jašinsko knygoje apie Juliaus Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja $4.

SATYRINĖS NOVELĖS, M. Zoščenko kūryba, J. Valaičio vertimas, 280 psl. knygoje yra 66 ... novelių. Kaina $3.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago ...

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• RECEPTAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šiokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Tel. 476-2206

For constipation relief tomorrow reach for EX-LAX tonight.

Ex-Lax helps restore your system's own natural rhythm overnight. Gently. Dependably. Try it tonight. You'll like the relief in the morning. Chocolated or pills, Ex-Lax is "The Overnight Wonder."

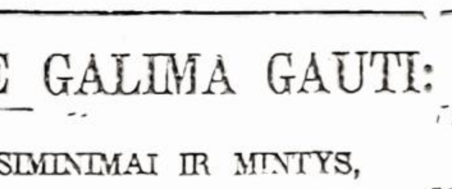

Read label and follow directions.
© Ex-Lax, Inc., 1982

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI:

1. Dr. Kazio Griniaus, ATSIMINIMAI IR MINTYS, III tomas $10.00
2. Prof. Vaclovo Biržiškos, SENŲJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA. I dalis 208 psl. $6.00
   II dalis, 229 psl. $6.00
3. Miko Šileikio, LIUCIJA. proza. 178 psl. $5.00
4. Janinos Narūnės, TRYS IR VIENA. Atsiminimai. 172 psl. $5.00
5. Prof. P. Pakarklio, KRYŽIUOČIŲ VALSTYBĖS SANTRAUKŲ BRUOŽAI. 176 psl. $4.00
6. J. Venclovos, S. DAUKANTO LIETUVIŠKA VEIKLA. 60 psl. $2.05

NAUJIENOS, 1729 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608, duskite čekį ir pridėkite vieną dolerį persiuntimo išlaidoms.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 97 metus

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.

SLA — išmokėjo daugiau kaip AŠTUONIS MILIJONUS dolerių apdraudų savo nariams.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA neieško pelno, nariams patarnauja tik savišalpos pagrindu. Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali Susivienijime apsidrausti iki $10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąja apdrauda — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.

SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdrauda: už $1,000 apdraudos sumą temoka tik $3.00 metams.

SLA — kuopų yra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės kuopų veikėjus, jie Jums mielai pagelbės į SLA įsirašyti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centrą:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30th St., New York, N.Y. 10001
Tel. (212) 563-2210

Inž. LIUDAS MIKŠYS,
50 metų studijavęs, kaip

IŠ PRAEITIES ŪKANŲ ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurion sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvius ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunium ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, parūpino tikslius vertimus ir paisrė mums toliau studijuoti.

Kaina $30. Kieti viršeliai. Paštas $1.

NAUJIENOS
1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily, Except Sunday, Monday and Holidays
by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608 Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS. USPS 37494000
Postmaster: Send address changes to Naujienos
1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

As of January 1, 1980
Subscription Rates:
Chicago $45.00 per year, $24.00 per six months, $12.00 per 3 months. In other USA localities $40.00 per year, $2... per six months, $12.00 per three months. Canada $45.00 per year; other countries $48.00 per year.

25 cents per copy

Nuo sausio pirmos dienos
Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiesčiuose:
metams $45.00
pusei metų $24.00
trims mėnesiams $15.00
vienam mėnesiui $5.00
Kitose ... vietose:
metams $40.00
pusei metų $22.00
trims mėnesiams $12.00
vienam mėnesiui $4.00

Kanadoje:
metams $45.00
pusei metų $24.00

Užsieniuose:
metams $48.00
pusei metų $26.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius, pirmadienius ir šventadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telef. 421-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 8 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

[illegible] SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE SEIMAS

Visi žinome, kad seniausioji Amerikos lietuvių organizacija yra Susivienijimas Lietuvių Amerikoje. Šių metų birželio 30 dieną seimas Chicagoje minės savo šimto metų sukaktį.

Prieš šimtą metų Amerikon atvažiavę lietuviai priklauso kitų tautų organizacijoms, bet sava lietuviška organizacija buvo įsteigta prieš šimtą metų. Didokas lietuvių skaičius priklausė Lenkų Susivienijimui, bet lietuviai nuo lenkų atskilo ir prieš šimtą metų oficialiai suorganizavo Susivienijimą Lietuvių Amerikoje.

Šių metų birželio 30 dieną šimtmetinis minėjimas įvyks naujai pastatytame The Essex viešbuty, kuris bus pačiame Chicagos centre, paežerėj, 800 S. Michigan Avenue. Iš viešbučio langų bus matomas Michigan ežeras, paežerėje esančios pievos ir stipriais akmenimis iškloti pakraščiai ir takai.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje banketas vyks čikagiečiams žinomoje Martinique didžioje salėje trečiadienį, liepos 2 dieną.

Visus SLA reikalus tvarko kuopų atstovų išrinkta Pildomoji Taryba, kurios pirmininku yra Pittsburge gyvenantis Povilas P. Dargis, New Yorke gyvenanti sekretorė Genovaitė Meiliūnienė, iždininkės pareigom kandidatuojanti iždo globėja Kristina Austin ir čikagietis Dr. Vytautas P. Dargis, daktaras kvotėjas.

Pildomoji T-ba jau praeitais metais pradėjo rūpintis šimtmetinio seimo reikalais. Jie nusamdė seimo salę The Essex viešbuty ir paėmė Martinique salę šimtmetiniam banketui.

Povilas Dargis; atsistojęs SLA priešakin, ėmėsi visų priemonių, kad nei vienas narių sudėtas centas niekur nepražūtų. Nebuvo duota nei viena paskola, nepatikrinus nuosavybės ir nesutvarkius dokumentus. Tikras SLA sąskaitybas apmokėjo, bet pinigų nemėtė, kur nereikėjo.

Todėl šiandien SLA gali apmokėti visas savo skolas, nariams prižadėtas apdraudas, o ižde liks dar didokas tūkstančių skaičius. Nėra kitos tokios fraternalinės organizacijos, kur būtų tokia saugi, kokia yra lietuvių Susivienijimas. Prie Susivienijimo kabinasi įvairūs pareigūnai, tikrina pajamas ir išlaidas, bet negali prie nieko prikibti, nes SLA turi visas savo pajamų ir išlaidų knygas tvarkoje.

Savo atsargas SLA laiko saugiuose bankuose, todėl ir depresijos laikais neturėjo didelių nuostolių, nes paskutiniu metu nerizikavo savo pinigais. SLA vadovybė pasitenkino mėnesiniais dividendais, kad neturėtų didesnių nuostolių. Jeigu kuris klausimas būdavo neaiškus, tai atsiklausdavo patikimo banko, kad neturėtų bereikalingų nuostolių.

SLA Pildomoji T-ba jau seniai rūpinasi, ir šimtmetiniu SLA seimu. Ji yra pasirašiusi sutartį su naujai baigiamu modernišku vešbučiu, bet ji susitarusi su viešbučio vadovybe, kad atvykusieji atstovai galėtų aplankyti svarbesnes Chicagos vietas ir lengvai galėtų grįžti į savo viešbutį. Jai rūpėjo, kad didieji viešbučiai nenuluptų didelių sumų iš atvykusių atstovų. Jie taip pat norėjo, kad į šimtmetinį seimą galėtų atvykti galimai didesnis žmonių skaičius ir pasiklausytų specialiai paruoštų kalbėtojų apie dabartinį krašto gyvenimą ir apie padėtį pavergtoje Lietuvoje.

Susivienijimo vadovybė nori, kad galimai didesnis atstovų skaičius dalyvautų seime. Susivienijimo vadovybė žino, kad krašto ekonominė padėtis nėra tokia jau gera, kaip daugelis atsakingų pareigūnų bando ją vaizduoti.

Amerikoje japonai parduoda 1,200 automobilių, o amerikiečiai tiktai 1-ną amerikiečių gamybos. Amerikiečiai griebia pačius geriausius japonų automobilius, esą jie pigesni už amerikiečių gamintus. Bet užtat Amerikos automobilių gamybos centrai uždaryti, o darbininkai be darbo. Darbininkai gyvena iš socialinės apdraudos, o be darbo kadiliako nenusipirksi. Mažus automobiliukus, nesurijančius daug degalų, lengvai Amerikoje pardavinėja vokiečiai, ir net italai.

Susivienijimo vadovybė yra pasiryžusi apmokėti visų atstovų tikėtus į banketą, bet jeigu jie, be maisto, norės dar išgerti tai jau turės savo piniginę atidaryti.

Dabartinė SLA vadovybė nori, kad šiame seime dalyvautų galimai didesnis jaunimo skaičius. Amerikoj lietuvių nedaug, bet lietuviai privalo būti pavyzdingi. Visi žinome, kad Amerika išaugo į turtingą, didelę ir galingą kraštą pasiryželių dėka. Vokiečiai, britai, prancūzai bėgo iš Europos, kad Amerikoje galėtų įsteigti tokią valstybę kurioje nebūtų tarptautinių karų, žudynių ir prievartos, kad kiekvienas galėtų pasakyti savo nuomonę ir dauguma galėtų pasirinkti geriausią.

Prieš 200 metų Amerika pripažino pagrindines žmogaus teises ir jas respektavo. Gerbimas pagrindinių teisių, spaudos ir sąžinės laisvė leido krašto gyventojams parinkti pačius geriausius planus ir kilniausias mintis.

Ne visi suprato Amerikos idealizmą ir tikslus. Jie ryžosi pasinaudoti Amerikos gerbūviu, bet pradėjo lupikauti ir sukčiauti, meluoti ir apgaudinėti. Reikalai nuėjo tiek toli, kad pradėjo nelegaliai vežti Amerikon narkotikus, o teisėjai, turėdami būti pavyzdingais piliečiais, pradėjo imti kyšius, nesilaikė veikiančių įstatymų, girtuokliavimo.

Reikėjo rasti žmogų, kuris, vartodamas veikiančius įstatymus ir šio krašto papročius, suvaldytų kyšininkus, narkotikų pardavėjus, sukčius. Illinois gubernatorius ieškojo tokio žmogaus. Bet tuo žmogum buvo lietuvis Antanas Valukas. Jis peržiūrėjo ilgiausią teisininkų sąrašą, kuriame buvo žydų, tamsiaspalvių švedų, norvegų, italų ir kitokių, bet jis pasirinko lietuvį Valuką. Kaip anksčiau Illinois valstijos policijos vado pareigoms parinko Laimutį Nargelėną, o praeitais metais federalinės valdžios prokuroro pareigoms pasirinko Antaną Valuką. Pasirodo, kad jiedu suprato veikiančius įstatymus ir stiprėjančias negeroves.

Tai nebuvo toks lengvas dalykas. Prokuroro Valuko tėvas buvo ir tebėra teisėju, kuris sūnui aiškino ir kalė į galvą, kad reikia laikytis veikiančių įstatymų. Pasirodo, kad Valuko tėvas sūnų leido į mokslus, bet pabrėždavo, kad reikia būti idealistu, siekti teisėtumo ir gyventojų gerovės. Nargelėno tėvas taip buvo pavyzdingas Lietuvos policininkas, kuris įdiegė sūnui mintį, kad reikia pavyzdingai kovoti prieš negeroves. Illnois ir visos Amerikos gyventojai seka jaunų lietuvių darbą, juos gerbia ir jais didžiuojasi.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje seime dalyvaus grupė jaunų lietuvių, kuriems Nargelėnas ir Valukas yra pavyzdžiai. Jie ne tik taps patys pavyzdingais piliečiais, bet jie ir SLA pavyzdingai tvarkys, kad geras lietuvių vardas būtų gerbiamas visoje Amerikoje ir kad pavyzdingi lietuviai padėtų pavergtiems lietuviams išsilaisvinti.

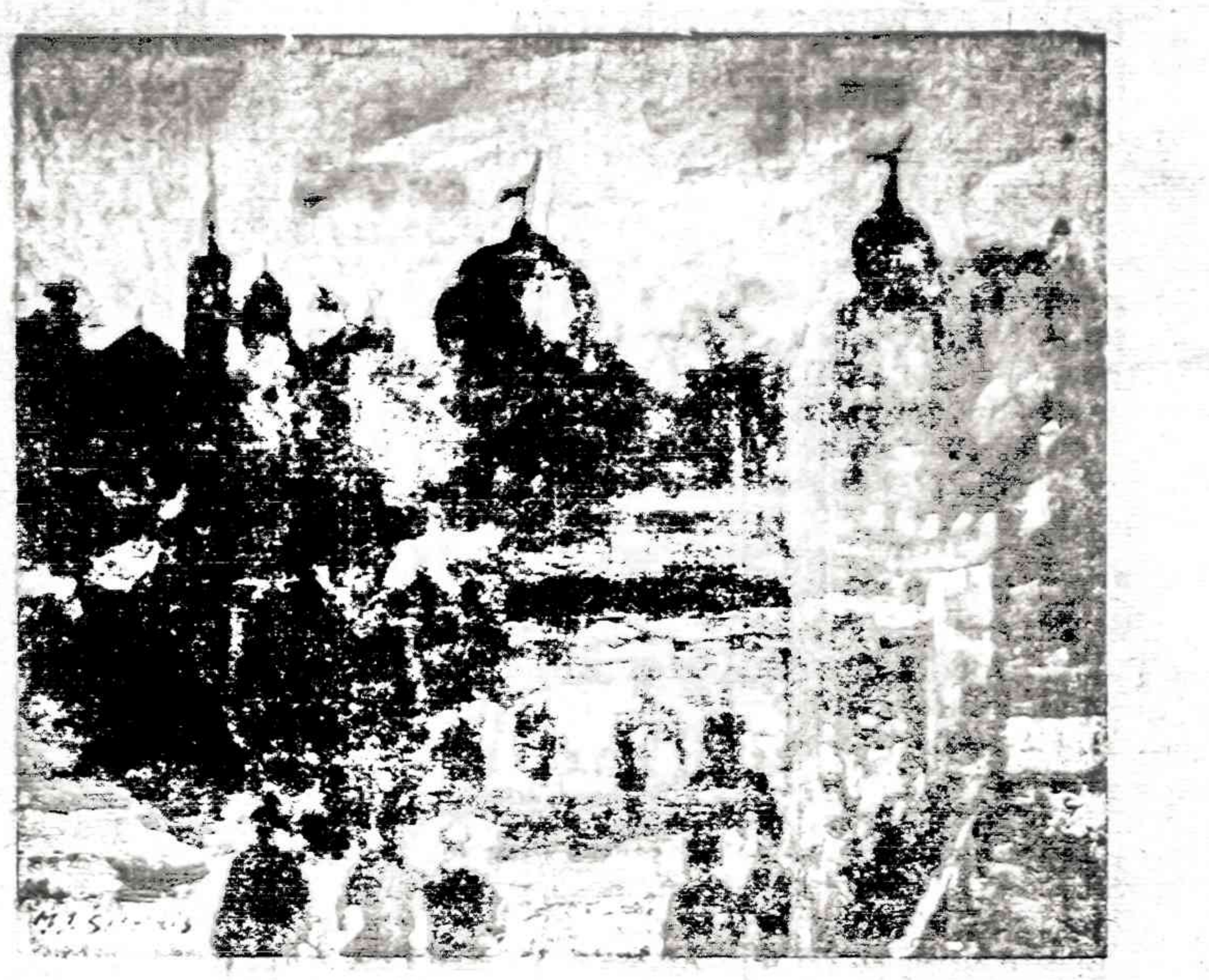

Mikas Šileikis — Riverview Parkas (aliejus)

IGNAS PETRAUSKAS

AR VLIKUI REIKIA PRIEŽIŪROS ORGANO?

Į Vliko Tarybos posėdžius visada yra kviečiamas ir dalyvauja P.L.B. Centro valdybos atstovas.

Aš manau, kad labai gražu, kada dvi organizacijos bendradarbiauja, dalyvaudamos viena kitos posėdžiuose, žino veikimo gaires ir stebi, kad jų darbai nesusikryžiuotų, nesusidublikuotų.

Kadangi Vliko Taryba savo atstovo neturi, kuris dalyvautų P.L.B. posėdžiuose, tai solidarumo dėlei, pasiūliau tokį atstovą išrinkti. Tuoj man paaiškino, kad mes negalime savo atstovo ten siųsti ir kad tik mes turime kviesti P. L. B-nės atstovą, nes taip Vliko įstatuose įrašyta. Aš dar norėjau aiškinti, kad P.L.B-nės Centro valdybos atstovas turėtų dalyvauti Vliko Centro valdybos posėdžiuose. O P.L.B. centro valdybos atstovui dalyvauti Vliko Tarybos posėdžiuose, lyg nesiderintų, nes skirtingos tų institucijų pareigos. Man buvo paaiškinta, kad Vlikas yra vienas, tik sudarytas iš seimo, tarybos ir centro valdybos, ir kad P.L.B. atstovas turi dalyvauti visuose Vliko institucijų posėdžiuose.

Tas mano pasiūlymas visai nebuvo svarstytas, lyg visiems Tarybos nariams buvo aišku, kad mes, Vliko Tarybos nariai, neturime ir negalime kišti nosies į aukštesnės institucijos reikalus. O apie abišalį bendradarbiavimą, draugišką veiklą, apie solidarumą, niekas nepagalvojo.

Kiek svarbus tas Vliko priežiūros organas rodo ir tai, kad Vliko statute pirmame punkte įrašyta, kokios organizacijos sudaro Vliką, o jau antrame punkte įrašyta: "Pasaulio L B-nės atstovas VLIKE dalyvauja patariamuoju balsu". Aiškiai pasakyta, kad dalyvauja VLIKE, reiškia visuose Vliko institucijose. Reiškia, kad kviečia ar nekviečia, nori ar nenori, patinka ar nepatinka, P.L.B-nės atstovas dalyvauja visuose Vliko institucijų posėdžiuose ir gali kalbėti kada tik jis nori ir ką nori, nes jo kalba garantuota statute, vadinama "patariamuoju balsu".

Paprastai organizacijos ar draugijos, rašydamos savo įstatus, konstitucijas, statutus ar kaip juos bepavadintume, visada pirmiausiai įrašo savo vardą, organizacijos tikslą, veikimo ribas, vykdomųjų organų susidėti ir pareigas. O tik baigiamuose punktuose įrašoma visi antraeiliai klausimai, kaip svečių kvietimai ir panašiai. Bet ne Vliko statute. Šio Vliko statuto ruošėjams, matomai, labiausiai rūpėjo Vliko priežiūros organo teisių ir pareigų nustatymas. Todėl ir jau antrame statuto punkte įrašyta tos svarbios P.L.B. teisės ir pareigos. O tik jau sekančiuose statuto punktuose sužinome apie Vliko sistemą, jo institucijų pareigas ir kitą. Tai tikrai gudriai

Nukelta į 6 psl.

HENRI PERRUCHOT

GOGENO GYVENIMAS

Vertė Vytautas Kauneckas

...USIŲJŲ DVASIA BUDI

(1848 — 1885)

I

ELDORADAS

Individas, — tai istorija, anot Le ...ko; taip, skirtinga istorija, nuti... skirtingam kiaušinėliui. Mes esa... mes" pirmiausia todėl, kad gavome ... paveldėjimą gemale, paskui todėl, kad patyrėme visas savo gyvenimo aplinkybes.

(Tęsinys)

(Ši kelionė tęsėsi lygiai 13½ mėnesių. Ji buvo vienintelė Gogeno kelionė, apie kurią neturėme tikslių žinių, anapus Valparaiso, ir man pavyko bendrais bruožais atkurti jos eigą ir išaiškinti uostus, naudojant duomenis, surankiotus iš ... bei ten iš Gogeno atsiminimų knygos "Prieš ir po to". Ikikė, jo korespondencijos, Taboga, ... kalbėjimų to jau, išspausdintų 1895 m. gegužės 13 d. "Eko d. Pari", Echo de Paris numeryje, ... Oktavo Mirbo straipsnių, idėtų to pat laikraščio 1891 m. vasario 18 d. ir 1893 m. lapkričio 14 d. numeryje Taiti, taip pat iš knygos, kurią paskyrė Gogenui Šarlis Morisas, Naujasis Pasaulis).

Paiekus Kardifą, "Čilė" leidžiasi jau pažįstamu Poliui Pietų Amerikos maršrutu, po to pasuka link Patagonijos ir Magelano sąsiaurio, link šaltų ir priešiškų to žemyno pabaigos dykynių kur miega amžinu miegu Klovis Gogenas.

Antram šturmanui šis kelias naujas ir kartu labai senas. Tristiebiui skriejant palei Čilės krantus, gal būt, jaučiasi atliekąs maldinisko kelionę. Iš Valparaiso burlaivis suka link Ikikės, ir čia — ak, kokie prisiminimai! — staiga įvyksta žemės drebėjimas. Namai griūva, laivai šokinėja. Jau visai netoli Peru.

Tristiebis plaukia Peru pakrantėmis į Vidurinę Ameriką. Gal būt, jis užsuka į kurį uostą, gal prie Kaljao. Tačiau Lima dabar Poliui nebe pasiekiama. "Visko arba nieko", — atsakė Alina Ečenikui. Lima jau tiktai vienos jo svajonės pavadinimas, vienas jo sapno atspalvis.

Sustojimas po sustojimo — Polis žvelgia į dalykus pro tą sapną.

Priešais Panamos uostą, — į jį anuo metu galėjo įplaukti tik visai lengvi laivai, — "Čilė" prisiinkaruoja ties viena iš salų, kurių nusėta visa įlanka, ties Taboga. Taboga — ne daugiau kaip dviejų kilometrų ilgio ir pusantro kilometro pločio — kyla viršum svirančių Ramiojo okeano vandenų savo išraižytu reljefu su 300 metrų aukščio smaile. Šviesa žaidžia ant tamarindų, oleandrų ir palmių. Čiabūviai, beveik visai nuogi, gyvena be rūpesčių — gamta jiems dosniai tiekia vaisius, žuvį, moliuskus, visa, ko jiems reikia. Polis žvelgia lyg sapną į amžnojo pavasario salą.

O netrukus priešais jį atsiranda ir kitos salos — Polinezijos sąlygas, Taiti.... Polis žvelgia į "burtų žemę", į "nepalytėtą žemę", gyvenamą "primityvios, paprastos genties". Jo motinos name — Sen-Klu — plazda šešėlyje inkų vazos, keramika. Žmogaus vaikystė susisiekia su pasaulio vaikyste. Per paplūdimių smėlį okeanas ritina ilgas šniokščiančias bangas, maldaujančios, kaip motinos lopšinė.

Alina dainuodavo dono Pio namuose. Polis dar nežinojo, kad jos balsas jau nutilęs, nutilęs amžinai. Tik Antilų salyne jisai patiria, kad jo motina persiskyrė su šiuo pasauliu Sen-Klu gyvenvietėje liepos 7 dieną.

Polis Gogenas dar nežino, kad jo vaikystė pasimirusi.

II.

ŽMOGUS SUČIAUPTOMIS LŪPOMIS

Ir šianakt mano vidinės akys buvo atviros: jos galėjo žvelgti į dangų, į minčių pasaulį ir į pragarą.

SVEDENBORGAS

"Čilė" grįžta į Havrą gruodžio mėnesį.

Gogenas dabar jau nebeturi kitokio namų židinio, tik Arozų butą. Sen-Klu jau tuščias ir liūdnas. Motinos name viešpatauja sesuo Mari, autoritetinga mergina, kuri gal ir neleistinai naudojasi vyresniosios padėtimi.... Jis iškeliaus vėl. Jam 19-ka metų, greit reikės atlikti karinę prievolę; jis stos į karo laivyną.

Tai ir įvyksta po kelių savaičių. 1868 m. vasario 26 dieną buvęs antrasis turmanas tampa 3-čios klasės matrosu — matrikulos numeris 1711 — ir atvažiuoja Šerburgą, kur netrukus įlipa kaip anglianešys į "Žeromą Napoleoną", neseniai pastatytą 150 arklio jėgų korvetę, kuri, perdirbta į imperatorinę jachtą, pavesta princui Napoleonui, vadinamam tiesiog Žeromu, nenuoramai "Plon-Plonui" (Plon. pranc., — kaklas.).

(Bus daugiau)

PATS SKAITYK IR KITUS PARAGINK
SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

H. VILIAUS

VAKARŲ VĖJAI

Modernios poezijos knyga. Kaina 5 dol. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsite pinigus tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

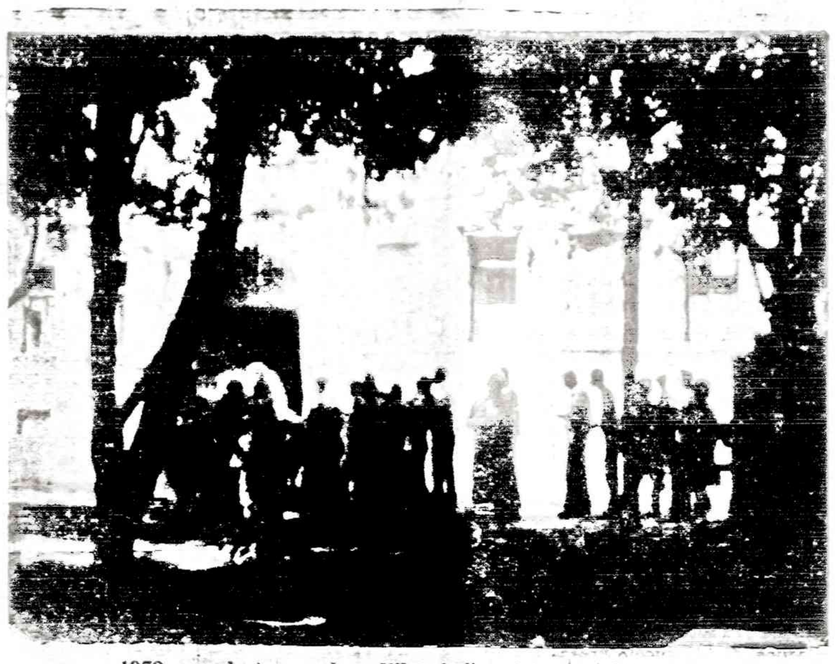

1972 m. rudenį rusų okup. Vilniuje lietuviai stovi eilėje.

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos
Medicinos direktorius
1938 S. Manheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3—9 darbo dienomis
ir kas antrą šeštadienį 8—3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. 233-8553
Service 461-8200, Page 06058
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3921 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Dr. ALG. KAVALIŪNAS
Vidaus ir kraujo ligos. Nechirurginis venų išsiplėtimo hemoroidų gydymas.
5540 S. PULASKI RD.
Chicago, Ill. 60629
Tel.: 585-2802

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 West 63rd Street
Valandos: antrad. 1—4 popiet, ketvirtad. 5—7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Rezidencijos telef.: 448-5545

Florida

DR. C. K. BOBELIS
Prostatos, inkstų ir šlapumo takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

MOVING
Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 ar 376-5996

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ŽEMA KAINA
Priimam Master Charge ir VISA korteles.
R. ŠERĖNAS. Tel. 925-8063

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stoties WOPA - 1490 AM transliuojamos iš mūsų studijos Marquette Parke.
Vedėja — Aldona Daukus
7159 So. Maplewood Ave.
Chicago, IL 60629
Telef. 778-1543

FIGHT HEART DISEASE

"Lietuvos Aidai"
KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Programos vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties, banga 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
iš WTIS stoties, 1110 AM banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

Lietuvių Taurагės Klubo visuotinas — metinis narių susirinkimas įvyks 1986 m. sausio 26 dieną 2 val. popiet Šaulių Namuose, 2417 W. 43 St. Kviečiame klubo narius skaitlingai dalyvauti. Po susirinkimo tradicinė kavutė.

Klubo Valdyba

STATEMENT OF OWNERSHIP, MANAGEMENT AND CIRCULATION

(Required by 39 U.S.C. 3685)

1. A. Title of publication — Naujienos.
B. Publication No. 37494000.
2. Date of filing — Jan. 22, 1986.
3. Frequency issue — Tuesday, Thurs., Sat.
A. No. of issues published annually — 126.
B. Annual subscription rate $40.
4. Location of known office of publication — 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.
5. Location of the headquarters or general business offices of the publishers — 1739 S. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608.
6. Publisher — The Lithuanian News Publishing Co., 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.
Editor — Martin Gudelis, 1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608.
Managing editor — None.
7. Owner:
Name and Address — The Lithuanian News Publishing Co.: Martin Gudelis, M. Šilekis, Ch. Austin, Emma Petraitis. 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.
8. Known Bondholders, mortgagees, and other security holders owning or holding 1 percent or more of total amount of bonds, mortgages or other securities — None
9. For complection by nonprofit organizations authorized to mail at special rates. (Section 132, 122, Postal Manual).
The purpose, function and the exempt status for Federal Income tax purposes.
☒ Have not changed during preceding 12 months.
☐ Have changed during preceding 12 months.
(If changed, publisher must submit explanation of change with this statement)
10. Extent and Nature of Circulation.
A. Total No. copies printed: Average No. copies each issue during preceding 12 months: 2,700 single issue nearest to filing date: 2,825.
B. Paid circulation
1. Sales through Agents, news dealers or otherwise. Average no. copies each issue during preceding 12 months 900, single issue nearest to filing date 1,075.
2. To term subscribers by Mail, carrier delivery or by other means. Average No. Copies each issue during preceding 12 months 1,500. Single issue nearest to filing date 1,500.
C. Total paid circulation: Average No. copies each issue during preceding 12 months 2'400. Single issue nearest to filing date 2,525.
D. Free distribution (including samples) by Mail, carrier delivery, or by other means. Average No. copies each issue during preceding 12 months 150. Single issue nearest to filing date 150.
E. Total No. of copies distributed. (Sum of lines C and D). Average No. copies each issue during preceding 12 moths 2,550. Single issue nearest to filing date 2,675.
F. Office use, left-over, unaccounted, spoiled after printing. Average No. copies each issue during preceding 12 months 150. Single issue nearest to filing date 150.
G. Total Average No. copies each issue during preceding 12 months 2,700. Single issue nearest to filing date 2,825.
11. I certify that the statement made by me above are correct and complete.
Ch. Austin,
Business manager

LIBIJOJ NUŽUDYTAS SIRTĖS KARO VIRŠININKAS

TRIPOLIS, Libija. — Oficialiai šiandien paskelbta, kad automobilio nelaimėje žuvo pulk. Hasan Iskal, Sirtės karo apygardos viršininkas.

Paaiškėjo, kad pulk. Iskal žuvo ne automobilio nelaimėje, bet buvo nušautas. Ligoninėj buvo padaryta autopzija ir rastas 6 revolverio kulkos, suvarytos į pulkininko lavoną. Karo policija aiškina, kuriomis aplinkybėmis įtakingas karo vadas galėjo būti nužudytas.

Pulk. Chadafi dar tebeskaitomasevyriausiu Libijos karo vadu, bet karininkų tarpe yra didelis nepasitenkinimas Chadafi. Lapkričio mėnesį pulk. Iskol lydėjo Chadafį į Maskvą. Ten buvo kalbos apie rusų įtaką Libijoje. Pulk. Iskol buvęs priešingas sovietų reikalavimams.

Pulk. Iskal nužudymas sukelė didelį susirūpinimą tolimesne Chadafi politika karių tarpe.

— Prof. Sacharovo žmona, Elena Boner atvyko į Bastoną, padaryta jai priskretusių arterijų operacija, Širdies operacija pavyko.

— Pietų Jemeno valdžia pirmadieenį sušaudė 4 politikus, norėjusius nuversti valdžią.

— Adeno mieste tebeina kruvinos kovos tarp dviejų komunistinių grupių. Vieni ištikimi Maskvai, o kiti nenori Maskvos klausyti.

— Iki 1967 metų Pietų Jemenas buvo britų kolonija, bet valdžią pagrobę Maskvai ištikimi socialistai.

— Prez. Reaganas, pagyrė Ecuadoros prezidentą Leon Rabres — Cardero, kaip pavyzdingiausią Pietų Amerikos prezidentą.

A. A.

ANN MARIE NAUJOKAS

Gyv. Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1986 m. sausio 19 d., 7:58 val. ryto, sulaukus 68 m. amžiaus. Gimusi Chicago, Illinois, Bridgeporto apyl.

Paliko nuliūdę: vyras Povilas, sesuo Laura Zynda, dukterėčia Victoria Mitchell ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Prašome nesiųsti gėlių.

Kūnas bus pašarvotas antradienį ir trečiadienį nuo 2:00 v. p. p. iki 9:00 val. vak. Petkaus—Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st St.

Ketvirtadienį, sausio 23 dieną 10:00 v. ryto bus lydima iš koplyčios į Švento Kazimiero Lietuvių kapines.

Visi a. a. Ann Marie Naujokas giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdime liekа: Vyras, sesuo, dukterėčia, giminės.

Laidotuvių direktorius Donald A. Petkus. Telefonas: 476-2345.

A. A.

JUZĖI GULBINIENEI

mirus, dukrai Aldonai Olis, žentui Pranui bei kitiems artimiesiems reiškiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

ELENA ir KLEMENSAS ČIŽAUSKAI,
JOSEPHINE KRIŠČIŪNAS,
KRISTINA AUSTIN.

Mūsų ilgametei narei

JUZĖI GULBINIENEI

mirus, dukrai Aldonai Olis, žentui Pranui bei kitiems artimiesiems reiškiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA
CHICAGOS SKYRIUS

GORDON
Funeral Home and Cremation Service
Charles Stasukaitis
FD. LE.
(312) 226-1344
1729 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608
24 Hour Service

EUDEIKIS
GAIDAS — DAIMID
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742
4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523 0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME
1424 South 50th Avenue
Cicero, Ill. 60650
Tel.: 652-5245
TRIJŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO ŠERMENINĖ
Patarėjai ir laidojimo direktoriai:
JEAN VANCE ir GEORGE SORINI
Aikštės automobiliams pastatyti

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ
Laidotuvių Direktoriai
2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. 974-4410

VASAITIS-BUTKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
1440 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

ROCKFORD, ILL.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS

Įvyks vasario 9 dieną, sekmadienį. Vėliavų pakėlimas prie Lietuvių Klubo 8 val. ryto. Pamaldos įvyks Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje, 617 Lincoln Ave., 12 val. d.

Šv. Mišias atnašaus ir pamokslą pasakys Jėzuitų provinciolas A.Saulaitis.Dalyvaus V.D. Rinktinės šauliai su vėliavomis. Iškilmingas minėjimas 2:00 v. p. p. Lietuvių Klubo salėje, 716 Indiana Ave. Solistė Audronė Gaižiūnienė - Simanaitytė.

Įėjimas nemokamas. Po programos pietūs, kuriems bilietus prašome įsigyti iš anksto pas valdybos narius,kaina $5.00.

Maloniai kviečiame visus Rockfordo ir apylinkės lietuvius atsilankyti. Taip pat kviečiame iš kitų vietovių lietuvius atvykti pas mus, padėti mums švęsti šią brangią šventę.

Negailestinga mirtis retina mūsų eiles;, prieš metus laiko buvo pašauktas amžinybėn, paskutinis Rockforde gyvenąs savanoris kūrėjas Vincas Keršys. Mažėdami skaičiumi, nepasimeskime, pasiaukokime, prisidėkimme prie šio minėjimo savo darbu, ir pinigine auka Lietuvos laisvinimui.

R.A.L.T skyriaus valdyba

VASARIO 16-TOS MINĖJIMAS CLEVELANDE

Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo minėjimas bus vasario mėn. 16 d., sekmadienį, 4:00 val. p. p. Dievo Motinos parapijos auditorijoje.

Kalbės Ohio valstijos senatorius G. Suhadolnik ir prof. dr. A. Klimas iš Rochester, N. Y.

Meninę programą išpildys Grandinėlė ir Dievo Motinos par. choras.

Minėjimą rengia LB Clevelando apylinkės ir ALT-tos Clevelando skyriaus valdybos.

Jonas Gudėnas

AR VLIKUI REIKIA PRIEŽIŪROS ORGANO?

Atkelta iš 4 psl.

sigalvota, kad P.L.B-nės atstovas dalyvauja visuose trijuose Vliko institucijose, lyg kompartijos atstovas, kurio pareiga prižiūrėti, kad Vliko jokia institucija nenukryptų nuo partijos linijos. Nemanau, kad P.L.B. savo statute turi tokį paragrafą, kuriame būtų įrašyta, kad Vliko atstovas dalyvauja "patariamuoju balsu".

Vlikas nėra lyg "vienas Dievas trijuose asmenyse". Vliką sudaro trys institucijos, kurios turi aiškiai statute numatytas skirtingas teises ir pareigas. Todėl dar suprantama, kad PLB Centro valdybos atstovas dalyvauja Vliko Centro valdybos posėdžiuose ir atvirkščiai, Vliko Centro vald. atstovas dalyvauja PLB Centro valdybos posėdžiuose. Bet kad PLB Centro valdybos atstovas turi dalyvauti Vliko Tarybos posėdžiuose, tai, mano manymu, keistai skamba. Į kokius PLB-nės institucijų posėdžius Vliko Taryba turėtų siųsti savo atstovą žinoma, jeigu turime galvoje, jei jis yra kaip priežiūros organo atstovas, tai tada to atstovo dalyvavimas suprantamas.

Mano nuomone, kad be reikalo statute įrašyti ir šie žodžiai: "dalyvauja patariamuoju balsu". Jei gu organizacija į savo posėdį pakviečia svečią, tai ir be įrašo į statutą, leidžiama jam kokiu nors klausimu pasisakyti. Toksai svečio pasisakymas ir yra vienoks ar kitoks patarimas. Bet toks svečio pasisakymas neturi privalomumo teisės.

Bet jeigu svečias yra toks "svarbus", kad jis turi teisę visada dalyvauti posėdžiuose ir dar statute pabrėžiama, kad jo žodis yra jau "patarimas", tai tokiam svečiui jau yra sutekta ypatingos privilegijos. Tokio svečio "patarimas", gali būti kartais laikomas kaip ir privalomas.

Prisiminkim tą nelemtą įvykį, kada Vliko pirm. dr. Bobelis, paprašė svečią už jo "patarimus", apleisti posėdį. Gerai, kad tas svečias posėdį apleido. Bet, jeigu tas svečias būtų atsakęs, pone pirmininke, pagal 2-trą punktą aš turiu teisę ne tik čia būti, bet ir "patarimus" jums duoti. Kaip tas posėdis būtų baigėsis?

Kur nėra abišalio atstovavimo, ten vargu galimas ir nuoširdus bendradarbiavimas.

TRUMPAI

Amerikos Lietuvių Tarybos Cicero skyrius, Vasario 16-tos Lietuvos Nepriklausomybės Akto paskelbimo 68-nių metų sukakties minėjimą rengia 1986 m. vasario mėn. 8-9 dienomis, Cicero miesto savivaldybės aikštėje, Šv. Antano parapijos bažnyčioje ir salėje.

Alto Cicero skyriaus v-ba

Balfo Cicero skyriaus metinis narių susirinkimas ir, ta proga, rudens vajaus pabaigtuvės įvyks sausio 26, sekmadienį, tuojau po sumos Šv. Antano parapijos salėje. Prieš susirinkimą, 10 val. 30 min. bažnyčioje Šv. mišios bus atnašaujamos už skyriaus mirusius balfininkus. Kviečiami nariai, aukotojai, ir visi kiti gausiai dalyvauti pamaldose ir susirinkime. Balfininkės ruošiasi visus svetingai priimti ir pavaišinti.

Valdyba

— L. K. V. S-gos Ramovės Chicagos skyriaus metinis narių susirinkimas bus sausio mėn. 28 dieną (sekmadienį), 12 val. Jaunimo Centre. Darbotvarkėje numatyta: Skyriaus valdybos ir revizijos komisijos rinkimai, Sąjungos atstovų suvažiavimo klausimas ir kt. svarbūs sąjungos reikalai; Ramovėnai prašomi susirinkime dalyvauti.

— Lietuviai pensininkai organizuojasi 12 dienų išvykai į Floridą. Aplankys tris miestus ir jų įdomybes. Registruojasi pas J. Skeivį: 778-6536. Praėjusių metų išvyka visi buvo patenkinti ir įdomi.

Prašoma nedelsiant pasiinformuoti. Joseph Skeivys

ORGANIZUOJASI NAUJA LIETUVIŲ BAŽNYČIA

Pastorius Arnoldas V. Cibas praneša,kad organizuojama nauja GEROSIOS NAUJIENOS BAPTISTŲ BAŽNYČIA sausio 26 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p. Ta proga bus laikomos iškilmės pamaldos Ashburn Babtist Bažnyčios auditorijoje, 3647 W. 83 St., Chicago. Naująją Bažnyčią sudarys nariai kūrėjai ir laikinai iki pavasario naudosis Ashburn Baptist Bažnyčios patalpomis.

Pastorius Arnoldas V. Cibas pareiškė: "Mes dėkojame Ashburn Baptist Bažnyčiai už pagalbą ir išlaikymą lietuvių departamento, bet jaučiame, kad lietuvių grupė jau yra pakankamai stipri ir pajėgi steigti savo Bažnyčią."

Pastorius A. V. Cibas nuo 1976 m, vadovauja lietuvių departamentui Ashburn Baptist Bažnyčioje. Vernon C. Lyons, vyresnysis tos Bažnyčios pastorius yra komentavęs, kad ši jau yra 34-ji Bažnyčia, kuriai Ashburn Baptist Bažnyčia padėjo kurtis, ir krikščionys visur, kur džiaugiasi Lietuvių Baptistų Bažnyčios įkurtuvėmis.

AMERIKOS BANKO $4.75 MIL. BAUDA

WASHINGTON, D.C.—Amerikos iždininkė uždėjo New Yorko veikiančiam Amerikos Bankui $3.75 milijno dolerių baudą už tai, kad per 11 mėnesių nepranešė valstybės iždui visų užsienin daromų transakcijų.

Valstybės iždo atstovai Amerikos Banko vadovybei išaiškino, kad narkotikų ir kitų produktų savininkai gauna dideles sumas pinigų iš amerikiečių ir tuojau tas sumas persiunčia į užsienius. Savo laiku Amerikos Bankas bendradarbiavo su valstybės iždu, bet paskutiniu metu nuslėpė kelias užsienin persiųstas sumas. Amerikos Bankas pranešė tauptytojams,kad šiais metais nemokės dividendų taupytojams.

Amerikos Bankas daro biznį 82 metus.Iki šio meto jis nelaužė veikiančių įstatymų, bet dabar vėlavo ir nesutikė tikslių žinių, todėl ir uždėta bauda.

Neprikl. Lietuvos Karo muziejus Kaune

Naujienose galima gauti
AUGUSTINO PAŠKONIO
knygą apie
MARIJAMPOLĖS KARO MOKYKLĄ IR JOS KARIŪNŲ LIKIMĄ
Minkšti viršeliai. 90 psl. Kaina $4.00.
Už persiuntimą pridėkite $1.00.
Čekį rašykite ir siųskite:
NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill., 60608

Aleksas Ambrose,
CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJOS
autorius,
paruošė, sutvarkė ir išspausdino geriausia Chicagos lietuvių istoriją
(1869 — 1959 metai).
664 psl., vardynas.
Minkšti viršeliai. Kaina $15
Persiuntimas — $2.
1967 metais išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija

Naujienoms reikalingas raidžių rinkėjas. Puikios darbo sąlygos, geras atlyginimas ir trumpos valandos. Pasiteirauti galite telefonu 421-6100 arba darbo valandomis užvažiuoti į 1739 S.Halsted St., Chicago, Ill. 60608

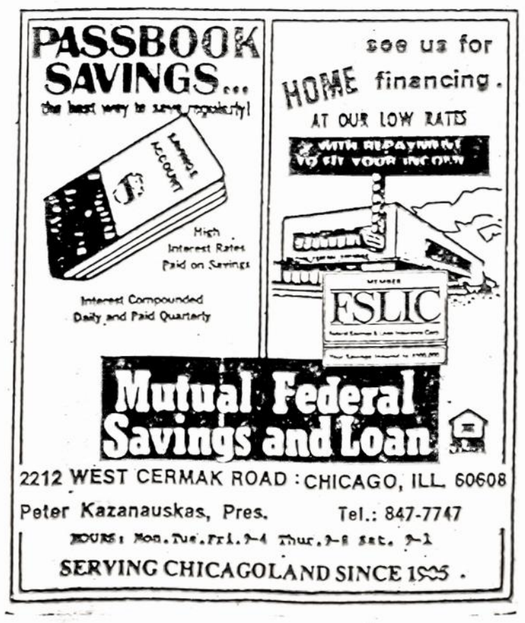

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE — Namai, Žemė — Pardavimui | REAL ESTATE FOR SALE — Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOSIMČIAIS MĖNESINIAIS IŠSIMOKĖJIMAIS.
DĖL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS Į:
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAI
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

LAIKYKIMĖS MARQUETTE PARKE: ČIA GERIAUSIA VIETA LIETUVIAMS.
9 butų mūrinis. Labai geros pajamos. Didelis butas savininkui. Geras investavimas.
3 butų mūrinis su garažu. Pelningas pirkinys.
Didelis, gražiai įrengtas bungalow, Nobrargus.
ŠIMAITIS REALTY
INSURANCE — INCOME TAX
2951 W. 63rd St.
Tel.: 436-7878

GOVERNMENT HOMES
from $1 (U repair).
Also delinquent tax property.
Call 1-805 - 687-6000
Ext. GH. 9617.
for information.

REPAIRS — IN GENERAL
Įvairūs Taisymai
TAISO ORO VĖSINTUVUS, ŠALDYTUVUS, SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS BEI KROSNIS.
Herman Dečkys
Tel. 585-6624

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių
GOVERNMENT JOBS.
$16,040 — $59,230/year.
Now Hiring. Your Area.
Call 1-805 - 687-6000
Ext. R - 9617
For current federal list

"LIUCIJA"
Miko Šileikio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta.
Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina $5. Gaunama "Naujienose" ir pas autorių: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI
Tuo reikalu jums galį daug padėti teisininko Prano ŠULO paruošta ir teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta "Sūduvos" išleista knyga su legališkomis formomis.
Knyga su formomis gauna ma Naujienų administracijoje

DON'T set his world on fire

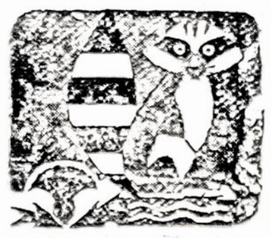

DĖMESIO
62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI
Tiktai $126 pusmečiui automobilio liability draudimas pensininkams.
Kreiptis: A. LAURAITIS
4651 S. Ashland Ave.,
Chicago, Ill.
Tel. 523-8775 arba 523-9191

Dengiam ir taisome visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdraustiems.
ARVYDAS KIELA
6557 S. Talman Avenue
Chicago, IL 60629
434-9655 ar 737-1717

M. ŠIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7458
Taip pat daromi vertimai, giminės iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

Homeowners discounts
F. Zapolis, Agent
3208½ W. 95th St.
Everg. Park, Ill.
60642 - 424-9654
State Farm Fire and Casualty Company
Home Office: Bloomington, Illinois

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
Darbo valandos: Kasdien: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro.
Šeštad.: nuo 9 val. r. iki 12 val. d.
Ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

ADVOKATŲ DRAUGIJA
V. BYLAITIS
ir V. BRIZGYS
Darbo valandos:
Nuo 9 ryto iki 5 val. popiet.
Šeštadieniais pagal susitarimą.
6606 S. Kedzie Ave.
Chicago, Ill. 60629
Tel.: 778-8000

JOHN GIBAITIS
Advokatų įstaiga
6247 S. Kedzie Ave.
(3120) 776-8700

Triaminic® Syrup
Triaminicin® Tablets
or
Triaminic-12® Tablets
For Allergy Relief
that's nothing to sneeze at.
©1985 Dorsey Laboratories, Division of Sandoz, Inc., Lincoln, Nebraska 68501